

Malmö stad

Miljöförvaltningen

Tjänsteskrivelse

Datum: 2025-08-28

Vår referens:

Jeanette Silow Planeringssekreterare

Epost:

jeanette.silow@malmo.se

Diarienummer:

MN-2024-10408

Remiss från kommunstyrelsen - Plan för arbetet mot afrofobi och antisvart rasism

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har översänt remiss för Plan för arbetet mot afrofobi och antisvart rasism 2026 - 2029. Miljönämnden är positiv till att stadens arbete förstärks mot afrofobi och antisvart rasism och besvarar remissens frågeställningar. Nämnden betonar vikten av att den egna handlingsplanen anpassas till redan pågående processer, lagstiftning, arbetssätt och metodstöd för att långsiktigt motverka rasism inom nämndens uppdrag. Kommunstyrelsen föreslås även ansvara för att bistå nämnder och bolag i genomförandet av delaktighetsprocesser och samråd med Malmöborna, i genomförandet av utbildningsinsatser, ansvara för samverkan med akademi samt ansvara för extern spridning av kunskap och arbetssätt.

Förslag till beslut

Miljönämnden föreslås besluta

1. Miljönämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2025-08-28
- Förslag till yttrande, daterat 2025-08-28
- Tjänsteskrivelse KSAU 2025-06-23 Plan för arbetet mot afrofobi och antisvart rasism, STK-2022-1456
- Aktuell remissversion 2025-06-23 Plan för arbetet mot afrofobi och antisvart rasism

Beslutsplanering

Miljönämnden 2025-09-25

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Kommunstyrelsen har översänt Plan för arbetet mot afrofobi och antisvart rasism 2026–2029 till bland annat miljönämnden för samråd. Svar önskas senast 2025-10-10. Kommunstyrelsen beslutade i oktober 2022 att ge stadskontoret i uppdrag att ta fram ett förslag till handlingsplan mot afrofobi och antisvart

rasism (STK-2022-950). Efter remissrunda samt samråd 2024 med Malmöbor och civilsamhälle förtydligas nu ansvarsfördelning, samordning och konkretisering av planens strategiska arbetsområden till stadens riktlinjer för styrdokument. Förslaget följer samma struktur som Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism (MN-2025-6802). Samtliga nämnder och bolag ska ta fram egna handlingsplaner som ska baseras på planens mål samt anpassas till respektive verksamhetsuppdrag. Handlingsplanen ska särskilt uppmärksamma ett barnrätts- samt ett intersektionellt perspektiv. Nämnder och bolag föreslås även genomföra delaktighetsprocesser med Malmöbor och vid behov delta i tematiska samråd, som kommunstyrelsen samordnar. Föreslagna inriktningsmål är:

1. Malmö stad har god kunskap om uttryck och konsekvenser av afrofobi och antisvart rasism i det lokala sammanhanget.
2. Malmö stad har stärkt medarbetares och förtroendevaldas kunskap om afrofobi och antisvart rasism.
3. Malmö stad främjar inkludering och delaktighet av Malmöbor och andra relevanta samhällsaktörer.
4. Malmö stad främjar trygga uppväxtvillkor och ökat inflytande för barn och unga.
5. Malmö stad driver ett normförändrande arbete mot afrofobi och antisvart rasism i samhället i stort.

Kommunikationsinsatser föreslås ske löpande av nämnder och bolag. Planen föreslås finansieras inom befintlig budget. Stadskontoret och Pedagogisk inspiration föreslås få förstärkt finansiering. Uppföljning av planen ska ske årligen i anslutning till ordinarie uppföljningsprocess. Kommunstyrelsen önskar svar på fem frågeställningar som framgår under miljöförvaltningens synpunkter

Konsekvensbeskrivning

Den omarbetade planen för arbete mot afrofobi och antisvart rasism berör barn i alla delar av Malmö. Konsekvenserna för barn och unga kommer att innebära ökad delaktighet i frågor som berör dem samt minskad utsatthet för diskriminering och rasism. Detta bidrar till förbättrade och trygga, jämlika uppväxtvillkor för barn och unga, minskad polarisering mellan olika religiösa och etniska grupper, minskad segregation samt en mer jämlik kommunal service till alla Malmöbor. Förslag till den omarbetade planen bedöms vara förenlig med principen om barnets bästa enligt barnkonventionens artikel 3.

Miljöförvaltningens bedömning

Miljöförvaltningen är positiv till stadens arbete mot afrofobi och antisvart rasism stärks och besvarar remissens frågeställningar.

1. Hur ställer sig er nämnd/bolag till föreslagen förändring av ansvars- och målstruktur?

Miljöförvaltningen är positiv till att målstrukturen har anpassats till gällande riktlinjer för styrdokument samt att ansvarsfördelningen har förtydligats. Gällande kommunstyrelsens ansvar lämnas förslag under fråga 4.

2. Hur ställer sig er nämnd/bolag till förslaget om att nämnder och helägda kommunala bolag ska ta fram en handlingsplan för arbetet?

Miljöförvaltningen betonar vikten av att den egna handlingsplanen anpassas till nämndens uppdrag och verksamhet, samt till pågående processer, lagstiftning, arbetssätt och metodstöd. Detta kommer att bidra till ett långsiktigt arbete för att motverka rasism inom nämndens uppdrag. Uppfyllande av mänskliga rättigheter sker redan idag inom nämndens uppdrag genom bland annat grundlagsskyddade rättigheter, allmänna rättsprinciper vid myndighetsutövning, diskrimineringslagstiftningen samt utifrån ett framtaget metodstöd som säkerställer ett rättighetsbaserat arbetssätt utifrån policyn för mänskliga rättigheter.

3. Hur ser er nämnd/bolag på föreslagen uppföljningsstruktur för arbetet?

Förvaltningen bedömer att uppföljningsstrukturen är möjlig att genomföra.

4. Har er nämnd/bolag några andra synpunkter som ni vill lyfta?

Miljöförvaltningen har uppdrag som tillsynsmyndighet inom livsmedels- och miljö- och hälsoskyddslagstiftningen samt leder kommunens miljöarbete. Malmöborna berörs därför ofta mer indirekt som medborgare av nämndens uppdrag. Förvaltningen kan därför ha behov av stöd vid genomförande av delaktighetsprocesser eller tematiska samråd med Malmöbor och civilsamhället, då förvaltningen inte har en naturlig tillgång till sådana upparbetade forum inom det ordinarie uppdraget. Kommunstyrelsen föreslås därför ha ansvar att bistå i genomförandet av delaktighetsprocesser och samråd. Särskilt viktigt är detta för att kunna nå de Malmöbor som inte ingår i någon förening eller trossamfund.

Kommunstyrelsen ska enligt remissen ansvara för stadsövergripande utbildningsmaterial och metodstöd. Nämnder och bolag föreslås ansvara för genomförandet av utbildningsinsatser. Förvaltningen föreslår att kommunstyrelsen får ansvar att bistå nämnder och bolag även vid utbildningsinsatserna. Stadskontoret har redan idag en upparbetad kompetens inom området och bör därför kunna bistå vid genomförandet av utbildningsinsatser.

Kommunstyrelsen föreslås även få ansvar för samverkan med akademi samt för extern spridning av kunskap och arbetssätt, som i förslaget ska ansvaras av

nämnder och bolag. Ett samlat ansvar från kommunstyrelsens sida om stadsövergripande åtgärder bidrar till en mer sammanhållen kommunikation, likvärdig kvalitet, en helhetsbild över stadens insatser och ökar möjlighet att planens målsättning kan uppnås.

5. Hur bedömer er nämnd/bolag möjligheten att bidra i arbetet utifrån föreslagen plan?

Förvaltningen kommer att kunna bidra i arbetet inom verksamhetsuppdraget samt genom den egna handlingsplanen som kommer att anpassas utifrån nämndens uppdrag och förutsättningar.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör